

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 22. december 2008
Kontor: Lovafdelingen
Sagsnr.: 2008-792-0752
Dok.: BBO40946

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 226 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 1. december 2008.

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen (SF).

Brian Mikkelsen

/

Jens-Christian Bülow

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 226 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Vil ministeren kommentere borgerhenvendelsen vedrørende forældreansvarsloven, jf. REU alm. del – bilag 160, og oplyse, om ministeren er enig i, at der skal være fælles forældremyndighed og samvær i den pågældende sag?”

Svar:

I den henvendelse, der omtales i spørgsmålet, kommenteres forældreansvarsloven med udgangspunkt i en konkret sag om fælles forældremyndighed, der er blevet afgjort af byretten.

Justitsministeriet finder ikke at burde kommentere den konkrete sag, men kan mere generelt oplyse, at udgangspunktet efter forældreansvarslovens § 8 er, at forældre har fælles forældremyndighed.

Retten kan efter anmodning fra en forælder, der ikke har forældremyndigheden, bestemme, at der skal være fælles forældremyndighed, jf. forældreansvarslovens § 14. Dette gælder, uanset om den ene forælder har forældremyndigheden alene efter loven, efter aftale eller efter dom. Muligheden for at indlede en forældremyndighedssag efter denne bestemmelse gælder også for forældre, der har mistet eller ikke har haft del i forældremyndigheden før forældreansvarslovens ikrafttræden.

I forarbejderne til bestemmelsen i § 14 anføres bl.a. følgende (jf. herved lovforslag nr. 133, fremsat af ministeren for familie- og forbrugeranliggender den 31. januar 2007):

”Efter bestemmelsens *stk. 1* kan retten efter anmodning fra en forælder, der ikke har forældremyndigheden, bestemme, at der skal være fælles forældremyndighed eller overføre forældremyndigheden til denne. Bestemmelsen omfatter alle tilfælde, hvor den ene forælder har forældremyndigheden alene, hvad enten der er tale om, at den ene forælder har forældremyndigheden alene efter loven (en ugift mor, hvor der ikke er underskrevet en omsorgs- og ansvarserklæring), eller efter aftale eller dom. [...]

Det afgørende for vurderingen af, om det i sådanne situationer er bedst for barnet, jf. lovforslagets § 4, at der dømmes til fælles forældremyndighed, er barnets relation til den forælder, der ikke har del i forældremyndigheden. Det skal således indgå som et moment, hvor lang tid, der er gået siden samlivsophævelsen, eller siden den aftale eller dom, der ønskes ændret, og hvordan kontakten til barnet har været i den mel-

lemliggende periode. Der bør i den forbindelse tages hensyn til, om der har været samværssabotage fra forældremyndighedsindehaverens side.

Det bør desuden indgå i vurderingen, hvad der er baggrunden for, at den pågældende forælder, der søger om del i forældremyndigheden, ikke tidligere har haft del i forældremyndigheden eller er blevet frataget denne.

Med hensyn til kontakten til barnet er det ikke afgørende, hvilket omfang samværet har haft, men at der har været en kontakt mellem forælderen og barnet. Hvis den manglende kontakt til barnet skyldes samværssabotage fra forældremyndighedsindehaverens side, skal det indgå i bedømmelsen, således at det i sådanne situationer ikke vil svække samværsforælderen mulighed for at få del i forældremyndigheden. De faktiske forhold har stor betydning, ikke mindst hvis barnet i længere perioder har boet hos den, der nu søger om del i forældremyndigheden.

I de tilfælde, hvor forældrene er flyttet fra hinanden før barnets fødsel, og der søges om del i forældremyndigheden kort tid efter fødslen, kan der lægges vægt på, hvor lang tid parret har levet sammen inden samlivsophævelsen, og om det er sandsynliggjort, at der på baggrund af dette forudgående fællesskab kan etableres et samarbejde omkring barnet. Selv om forældrene ikke har boet sammen, vil der efter omstændighederne kunne lægges vægt på deres indbyrdes relationer og forholdets varighed.

Endelig bør det indgå i vurderingen, om der er forhold, der taler imod etablering af den fælles forældremyndighed. Ved svære og uovervindelige samarbejdsproblemer kan forældrenes indbyrdes konflikter påvirke barnet i et sådan omfang, at det ikke kan antages at være i barnets interesse, at der dømmes til fælles forældremyndighed. [...]

Det samme gælder også, hvor den forælder, der søger om del i forældremyndigheden, har udøvet vold mod barnet eller andre i familien. Vold i familien kan være en så stor belastning for barnet, at det ikke kan antages at være i barnets interesse, at der i disse situationer dømmes til fælles forældremyndighed. Det samme vil være tilfældet, hvis der er sket seksuelle krænkelser af barnet, den anden forælder eller andre familiedlemmer.

Det kan heller ikke antages at være i barnets interesse, at der dømmes til fælles forældremyndighed, hvis en forælder er uegnet som forældremyndighedsindehaver, f.eks. på grund af massivt misbrug, en alvorlig psykisk lidelse eller andet, der

gør forælderen uegnet til at deltage i væsentlige beslutninger vedrørende barnets liv.

Det kan også være, at forælderen ikke har vist interesse for at varetage omsorgen for barnet og ved sin adfærd har vist, at den pågældende ikke har til hensigt at deltage i barnets liv, f.eks. ved ikke at have formået at opretholde en stabil kontakt til sit barn eller at have været fraværende i barnets liv i flere år, hvor den manglende kontakt kan tilskrives samværsforælders egne forhold.”